Kuulemistilaisuus 16.10.2015

Lakivaliokunta
LaV@eduskunta.fi

Viite: HE 49/2015 vp
Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Vankiterveydenhuollon yksiköstä ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Terveydenhuollon ammatillisentoiminnan kannalta on hyvä, että myös vankiterveydenhuolto tulisi kiinteämmin osaksi muuta julkista terveydenhuoltoa ohjauksen sekä valvonnan osalta. Terveydenhuollon ammattihenkilöiden ammatillisen autonomian ja ammattieettisten velvoitteiden kannalta on perusteltua erottaa vankilan turvallisuustyö ja vankiterveydenhuolto eri organisaatioiden vastuulle. Tämä voi osaltaan lisätä vankien luottamusta ja halukkuutta käyttää terveydenhuollon palveluita, kuten hallituksen esityksessä todetaan. Esityksen mukainen hallinnonalan siirto myös selkeyttäisi terveydenhuollon ammatinhenkilöiden ja vankilan turvallisuushenkilöstön rooleja.

Hallinnonalan siirto

Tehy ry pitää perusteltuna hallinnonalan siirtoa sosiaali- ja terveydenhuollonhallinnonalalle siten, että Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen alaisuuteen perustetaan valtakunnallinen Vankiterveydenhuollon yksikkö. Henkilöstön kannalta on tärkeää, että Rikosseuraamuslaitoksen terveydenhuoltoyksikön henkilöstö siirtyy valtion virkamieslain perusteella suoraan omilla nimikkeillään ja nykyisillä palkkaus- ja muilla eduilla ko. yksikköön. Tässä yhteydessä THL olisi aloitettava pikaisesti valtion mielisairaaloiden ja vankiterveydenhuollon yhteisen palkkausjärjestelmän rakentamisen.

Vankiloissa toimivat psykologit, sosiaalityöntekijät ja päihdetyöntekijät jäävät edelleen Rikosseuraamuslaitoksen palvelukseen. Hallinnonalan siirron yhteydessä on varmistettava, että vankilahenkilöstön ja terveydenhuollon henkilöstön välille ei synny sellaisia rajapintoja, jotka estävät tarpeellisen tietojen vaihdon vankien terveyteen tai henkilöstön turvallisuuteen liittyen. Lisäksi muutoksen yhteydessä on myös tärkeää kiinnittää huomiota henkilöstön koulutukseen ja ammatillisten valmiuksien kehittämiseen esimerkiksi vankien työterveyteen liittyvän osaamisen osalta.

Vankiterveydenhuollon henkilöstöllä on nykyisin valvontatehtäviin liittyviä toimintavaltuuksia. Esityksessä lähdetään siitä, että Vankiterveydenhuollon yksikön henkilöstön asema ja toimivaltuudet olisivat jatkossa samanlaiset kuin muussakin terveydenhuollossa. Tämä tulee vaikuttamaan erityisesti Psykiatrisen vankisairaalan Turun yksikön toimintaan, koska siellä ei ole ollut vartijoita, vaan terveydenhuollon ammattihenkilöillä on ollut pääasiallinen vastuu yksikön valvonnasta ja turvallisuudesta. Muutoksen toteuduttua tulee varmistaa, että Rikosseuraamuslaitos varautuu antamaan riittävästi vartijoita valvontatehtävien hoitamiseksi. Henkilöstön työturvallisuus on kaikissa olosuhteissa pystyttävä turvaamaan riittävällä henkilöstöllä, henkilöstön turvallisuuskoulutuksella sekä toimintaohjeilla.

Organisaatiovalvonta

Tehy ry kannattaa organisaatiovalvonnan siirtämistä Valviran ja aluehallintoviraston vastuulle. Tällöin valvonta järjestettäisiin samojen periaatteiden mukaisesti kuin muukin terveydenhuollon organisaatiovalvonta. Tämä lisää toiminnan läpinäkyvyyttä ja luotettavuutta. Siirron yhteydessä on huolehdittava valvonnan riittävästä resursoinnista.

Lausuntoa on valmisteltu yhdessä Pardian kanssa.

Helsingissä 15.10.2015

TEHY RY

Rauno Vesivalo
Puheenjohtaja
rauno.vesivalo@tehy.fi

Kirsi Sillanpää
Johtaja
kirsi.sillanpaa@tehy.fi

Asiantuntija:

Kirsi Markkanen
Kehittämispäällikkö
kirsi.markkanen@tehy.fi
0405337086

Mervi Flinkman
Työvoimapoliittinen asiantuntija
mervi.flinkman@tehy.fi
0400968324